

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61

Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 86. szám

Szerda

Cluj-Kolozsvár, 1932 szept. 21

Anglia válasza

azzal a nagy haszonnal jár, hogy az összes német politikai pártok vasakarattal közös frontba tömörültek a külpolitika irányításának szempontjából. Valahogy úgy áll a dolog, mint amikor Bebel, a híres marxista vezér annak idején kijelentette a német parlamentben, hogy feltétlenül küzd a szabadságért, egyenlőségért és testvériségért, de ha egyetlen ellenséges katonát tenné Németország földjére a lábát, akkor a német nép életével és vérével harcolna minden talpalatnyi földért.

Az angol kormány válasza határozottan ellenséges jellegű. A németek egyöntetűen megállapítják, hogy ilyen körülmények között Anglia pápább akar lenni a pápánál, vagyis franciább akar lenni Franciaországnál is. Az egyik német párt sajnálattal állapítja meg, hogy Anglia már odáig jutott, hogy kénytelen volt elfogadni Churchill ötletét, amely szerint az európai békének egyetlen biztosítéka Franciaország világhuralma.

Mindenesetre a Papen-kormány nagy tévedésbe esett, amikor csak Franciaországnak küldötte el jegyzékét. A nemzeti szociálisták felelősségre vonják a Papen-kormányt és fenyegetőleg hívják fel a figyelmét, hogy vigyázzon és ne legyen sem Angliának, sem Franciaországnak a zsoldosa az a Németország, amelynek egyik császára egykor elmondhatta, hogy az ő birodalmában sohasem nyugszik le a nap. A legújabb francia vélemény szerint az angolok csak arra akarták válaszukkal rákényszeríteni Németországot, hogy vegyen részt a leszerelési konferencián. Ez a leplezés egyszerre rávilágít a titkos diplomácia boszorkánykonyhájára. A szövetséges Franciaország leplezi Anglia terrorszerű válaszában a titkát. Holló nem vájja ki hollónak a szemét, mondja a példabeszéd. Ez azonban, úgy látszik, nem áll a diplomatákra, akik az országok sorsát minden hájjal megkent rávaszsággal és álnoksággal intézik. Ezek az üresfejű és hidegszívű diplomaták még egymás titkos céljait is közpredára bocsátják, ha egy kis politikai vagy gazdasági előnnyel dicsekedhetnek el országuk felelős tényezői előtt.

Látszatadó lesz, de nem lesz adósok börtöne

BUCURESTI. A kamara délutáni ülésén Orghidan többségi kifogásolja, hogy az előző este a késői órákban megszavaztak egy rendkívül fontos törvényjavaslatot, amely megfosztja a kereskedelmi és iparkamarákat a pótlilleték szedésének jogától, ami létezésében támadja meg a kamarákat.

Dr. Lupu szerint a belügyminisztériumban gyanus kinevezések történnék az utóbbi időben. Legutóbb is öt közigazgatási vezérfelügyelőt neveztek ki, közepes erdélyi prefektusok személyében.

Calinescu: Amikor a kormányt átvettük, 14 Argetoianu által kinevezett vezérfelügyelőt találtnak a belügyminisztériumban. Ezenkívül volt még öt, akiket a titkos alapból fizettek. Valamennyit rendelkezési állományba helyeztük s így váltak szükségessé az új kinevezések.

MEGSZAVAZTÁK MIRONESCU PÉNZÜGYI JAVASLATAIT

Ezután 124 szavazattal 53 ellenében

megszavazzák a Mironescu-féle rendkívüli pénzügyi törvényjavaslatokat,

amelyeken úgy a kamara pénzügyi bizottsága, mint a plénum előtt módosítást eszközöltek.

A látszatadóra vonatkozó rendelkezések megmaradtak. Ezzel szemben törölték azt a paragrafust, amely foghazzal sújtja azokat, akik nem terjesztik be adóvallomásaikat.

Ezután törvény útján felhatalmazták Nagyvárad városát 30 millió lejes kölcsön felvételére, majd egy törvényjavaslatot szavaztak meg, amely kimondja egy repülőtér létesítését Konstancában.

HADIHAJÓPANAMÁK

Samsonovici tábornok-hadügyminiszter válaszol a hadihajópanama ügyében elhangzott felszólalásokra. Kijelenti, hogy válasza igen rövid. Az ügy aktái a hadbíróság előtt vannak és ő nem akarja az

igazságszolgáltatás menetét bármilyen irányú nyilatkozattal befolyásolni.

Stelescu vasgárdista szerint sérti az ország méltóságát az, hogy külföldi szakértőket hívnak az országba.

Ghimbasanu lupista előadja, hogy a Breaza zalatnai aranybánya hamis akták alapján szerezte meg 1928-ban működési engedélyt és azóta szabálytalanul működik.

A KISKERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK VÉDELME

BUCURESTI. A kamara és szenátus együttes bizottsága tegnap délután folytatta a konverziós törvényjavaslat vitáját. Dr. Fischer József zsidópárti konkrét módosító javaslatokat terjeszt elő. Indítványozza, hogy

a kiskereskedők árueladásából és a kisiparosok munkála-

taiból származó követeléseket vegyék ki a konverzió alól,

ha azok nem haladják meg a 3500 lejt. A kisbetéteket 3500 lejes betétig azok a bankok is tartoznak kifizetni, amelyek a javaslat értelmében moratóriumot élveznének.

BUCURESTI. Iunian és hivei módosító javaslata, amely mindinkább előtérbe kerül, az, hogy

hat hónapig függesszenek fel minden mezőgazdasági végrehajtást, még a kamatok fizetését is, de függesszék fel a konverziós törvény alkalmazását is és ez alatt az idő alatt keressenek oly megoldást, amely minden igényt a legjobban kielégít.

Bárhogy döntenek is, a parlamentet e hét végén valószínűleg bezárják, mert a román delegációnak Vajda miniszterelnök vezetésével Genfbe kell utaznia.

Legujabb

Bombamerénylet a Moszkva-berlini gyorsvonat ellen

BERLIN. A Moszkva-berlini gyorsvonat ellen Dwings állomás mellett tegnap vakmerő bombamerényletet kíséreltek meg.

A bomba azonban, noha a gyorsvonat 80 kilométeres sebességgel rebotott keresztül, nem robbant

fel. A legközelebbi állomáson a vonat személyzete jelentette, hogy különös rákenést észleltek menet közben s a kiküldött emberek megtalálták a fel nem robbant bombát. A nyomozás megindult a tettesek kézrekerítésére.

Kilenc kommunista halálosítélete fölött dönt ma a német bíróság

BERLIN. A berlini rendkívüli bíróság tegnap kezdte meg annak a kilenc kommunista bűnperének a tárgyalását, akiket egy nemzeti szocialista megölésével és két nemzeti szocialista életveszélyes megsebesítésével vádolnak. A tárgyalás

kezdetén az elnök megmotoztatta a terem közönségét és több kommunistának revolvert és késeket találtak. Az ítélet, amely mára várható, előreláthatólag halálbüntetésre fog szólni.

A spanyol kormány Szaharába száműzte az ellenforradalmár arisztokratákat

MADRID. A köztársasági kormány a Szahara nyugati szélére száműzte az ellenforradalmárokat. A száműzöttek között van 101 nyugdíjazott tiszt, 2 herceg, 12 márkai, 8 gróf, 1 pap, továbbá Sanjurjo tábornok fiai.

Letartóztatták Gorgulov anyját

LONDON. Moszkvai jelentés szerint a szovjethatóságok letartóztatták a múlt héten kivégzett Gorgulov anyját és nagynénjét. A két asszony évek óta Labinszkaja város környékén élt és földműveléssel foglalkozott. A szovjethatóságok most azzal vádolták meg őket, hogy nem szolgáltatták be az ideitermést. A lapok szerint valószínű, hogy ez a vád csak ürügy volt és hogy a letartóztatás a Gorgulov-ügygel áll összefüggésben.

A szociáldemokraták győztek a svéd választásokon

STOCKHOLM. A svéd választások óriási meglepetéssel végződtek, ugyanis a szociáldemokraták abszolút többséget kaptak, mivel a leadott kétmilliónégyezer szavazat közül egymilliónyolcszáz ezer szavazat a szociáldemokratákra esett. A király ma fogadja Hansson szociáldemokrata vezért, akit a kormányalakítással megbíz.

Sulyos zavargásokkal fenyeget Gandhi éhségsztrájkja

BOMBAY. Gandhi, a hinduk vezére tegnap megkezdte börtönében a beígért éhségsztrájkot. Gandhi 12 órán át semmiféle táplálékot nem vett magához, amely után rosszul lett. Hívei attól tartanak, hogy Gandhi addig nem adja fel az éhségsztrájkot, amíg meg nem hal. Indiában sulyos zavargásoktól tartanak.

Vilma királynőt abcugolták a holland parlament megnyitó ülésén

AMSZTERDAM. Az ujonnan megnyitott holland parlament tegnapi ünnepélyes ülésén Vilma holland királynő is megjelent. A királynő alig kezdett bele megnyitó beszédébe, amikor a kommunista képviselők botrányt rendeztek, abcugolni kezdték a kormányt és a királynőt, mire a többi képviselők a himnuszot kezdték énekelni.

A rendező képviselőket közben kitessekkelték az ülésteremből.

RÁDIO

SZERDA, szeptember 21.

Bucuresti, 15: Gramofon, 14: Gramofon, 18: Rádiózenekar, 20: Rádiószabadegyetem, 20.40: Gramofon, 21: Cselló, 21.30: Előadás, 21.45: Zongora, 22.15: Hegedű.

Budapest, 11.15: Szervánszky szalonzenekar, 14: Déli harangszó, 14.05: Eugen Stepat balalajka-zenekara, 19: Gramofon, 21: Dalok, 22.30: Az Operaház zenekara, Utána Veress Károly cigányzenekara.

Bécs, 15.30: Brunner-kvartett, 14.40: Gramofon, 15.10: Gramofon, 18.30: Prix-kvartett.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó Kereszt-ucca 3. szám.

Gróf Károlyi Mihály javára felszabadult a régi függetlenségi párt Amerikában gyűjtött negyvenezer dollárja

NEWYORK. Az idegen vagyontkat ellenőrző hivatal, amely a háború alatt lefoglalt külföldi elleneséges vagyonok felett rendelkezik, tegnap feloldotta gróf Károlyi Mihály volt magyar tanácsköztársasági elnök nevére 1914 júliusában letett 26.000 dollárt és kamatait. Az összeg felett gróf Károlyi Mihály szabadon rendelkezik.

BUDAPEST. Ez az amerikai kábelben érkezett távirat nagy meglepetést keltett Budapesten a régi 48-as függetlenségi párt tagjai között. Az amerikai vagyon ugyanis nem gróf Károlyi Mihály magánvagyon, hanem az az összeg, amelyet 1914 júliusában a 48-as és függetlenségi párt tagjai amerikai propaganda útjokon az akkori választásokra gyűjtöttek Amerika magyarjai között. Az amerikai uton gróf Károlyi Mihály akkor még függetlenségi párti képviselő vezetésével annak idején részt vettek: dr. Barabás Béla, Ráth Endre, Hédeváry Lehel, Zinszky István, Kovács Kálmán, Balla Aladár, Buza Barna, Kunffy Zsigmond és Friedrich István, akiknek nagyrésze időközben elhunyt. Barabás Béla Aradon él, Friedrich István pedig már régóta nincs összeköttetésben a 48-as és függetlenségi párttal.

Az amerikai magyaroktól összegyűjtött 26 ezer dollárt Károlyiék Konta Sándor Newyorki bankjában helyezték letétbe. Ez az összeg a világháború miatt Amerikában rekedt. Most pedig kamataival együtt 40 ezer dollárra szaporodott, amit egyedül gróf Károlyi Mihály vehet fel.

Friedrich István az amerikai vagyonnal kapcsolatosan a következőket jelentette ki:

— Én Károlyi előtt hagytam el még Amerikát, annyi év után nem emlékszem pontosan az összegre, nekem is úgy rémlik, hogy 25 ezer dollár maradt Amerikában Konta Sándor bankjában. A pénzt az amerikai magyarság adta össze függetlenségi propaganda célokra.

Megkötik a román-orosz megnemtámadási szerződést

BUCURESTI. Egész nyáron a román külpolitikának egyik legfontosabb kérdése a román-orosz megnemtámadási szerződés volt. A szerződés létrehozásában majdnem az összes román politikusok, Titulescuval az élükön, résztvettek. Edig a dolog úgy állott, hogy mindaddig, amíg a román-orosz megnemtámadási szerződés végleg nem dől el, Franciaország sem fogja aláírni az orosz-francia megnemtámadási szerződést. Most azonban a

legújabb értesüléseink szerint Franciaország elhatározta, hogy annak ellenére, hogy az orosz-román ügy még nincsen rendezve, mégis aláírja a szerződést, mivel nemzetközi helyzete nagyon súlyossá lett Németország állásfoglalása miatt. A román külügyminiszter erőlyes munkásságot fejt ki, hogy mielőtt a francia kormány megegyezik a szovjetorosz kormányval, a román szerződés is megvalósulhasson.

Utolsó hét az arcképes személyazonossági igazolványok kiváltására

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Országos Magyar Párt kolozsvári tagozata a következő felhívást intézi Kolozsvár közönségéhez: A városi választások mind valószínűbbé lesznek s ennek dacára sem igyekeznek a város magyarsága kiváltani arcképes személyazonossági bizonyítványát, mely a választás igazolványául fog szolgálni.

Személyesen meggyőződünk róla, hogy naponként alig néhányan keresik fel a városházán a 29. számú szobában Iván György tanácsos urat, az arcképes személyazonossági bizonyítvány kiállításáért. Még egyszer és nyomatékosan felhívjuk a magyarság figyelmét e

kérdésre és kénjük, hogy

minden 21. életévét betöltött állampolgársággal rendelkező férfi és minden ugyanily kort elért nő,

ha vagy négy középiskolai osztályt végzett, vagy valamely kitüntetés, avagy valamely jogi személyiséggel bíró egyetemen működő tagja, ne mulassza el ez igazolvány megszerzését. 9x12 cm. nagyságú fényképpel, 12 lej okmány és 2 lej repülőbéllyeggel jelenjék meg a fenti helyen és váltsa ki az arcképes személyazonossági bizonyítványát!

VIDÉKRE 14—18 éves jóházból való leány kerestetik 8 éves leánygyermek mellé. Értekezni Fülöp fodrász, Regele Ferdinand 17.

9. számu

nyereményszelvénye

Név.....

Lakás.....

SPORT

Nagy ünnepséggel fogadták az olimpiászról hazaérkezett magyar ökölvívókat. A magyar olimpikonok utolsó csoportja, az ökölvívók, élükön Énekes István világbajnokkal, tegnap délután megérkeztek Budapestre. A hazaérkező olimpiakonoknak ezuttal is nagyszabású fogadtatással kedveskedtek. Az alkalomason több ezernyi tömeg szorogott, a katonazenekar a himnuszot játszotta a bécsi gyors beérkezésekor, amelynek egyik kocsijából frissen, egészségesen szállt le Énekes István, az egyszerű vasuti munkás, aki erős akaraterejével a győzelmi árbocra segítette a magyar színeket. Az Országos Testnevelési Tanács nevében Muzsa Gyula beszélt, mondván, hogy „az egész világnak megmutattad a magyar öklöt”. Majd Zalánffy tábornok, Lázár a vasutasok, Petrányi a levélték nevében beszélt, amire Énekes István meghatottságtól remegő hangon válaszolt. A Rákóczi indulóval ért véget a hivatalos fogadtatás, majd felvirágozott kocsikkal elindult a menet a Hősök emlékművéhez, amelyet megkoszorúztak.

Vasárnap a Nemzeti Bajnokság teljes mezőnye játszik. Az elmúlt vasárnapi szélesed után vasárnap a Nemzeti Bajnokság teljes mezőnye ismét játszik. Vasárnap a következő mérkőzések kerülnek eldöntésre: Az A csoportban: CFR—Tricolor Ploestiben, Ripensia—Soimii Szebenben, Crisana—România Nagyváradon. A B csoportban: NAC—Universitatea Kolozsváron, AMTE—Venus Bukarestben.

TEKÉZŐ SPORT

Szombaton a Talpas-pályán az FTC kettős mérkőzést játszott, amely a következő eredményekkel végződött: Sport—FTC 185—151, 14 játékos, kitűnő eredmény. FTC—Solid 125—116, 12 játékos. Mindkét mérkőzést sokan nézték végig. — Nagyszabású programot valósít meg az FTC tekéző csapat a Talpas-féle pályán: Vasárnap délelőtt 11 órakor Klubzászlószentelés a Monostori-uti ref. templomban a Mured dalárda közreműködésével. Délután 2 órakor az FTC bankett ad a marosvásárhelyi bajnokcsapat, a Fortuna tiszteletére, amely csapat ezalkalommal Kolozsvárra jön. Délután 5 órakor teke-mérkőzés az FTC és a Fortuna között. Este 9 órakor kezdődik a tekézők táncmulatsága a Csizmadiaszin összes helyiségeiben. Belépődíj nincs, műsor megváltása kötelező. A klubzászlóanyai tisztet Moldován Lajosné urnő tölti be. — Kértenek a tekézők, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

MOZI

EDISON-MOZGÓ MŰSORA:

Ma és a következő napon 3, 6 és 9 órakor: *Prima donna betörője*. Főszerepben Jeanette Macdonald, Reginald Denny. — Ezenkívül *Ördög barátja*. Főszerepben Milton Sils, Dorothy Mackail.

Győződjön meg a BONYHAY hentesáruk minőségeiről

Strada, Memorandului 4.
DELICATESSE
Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Szeptember 21. Szerda. Róm. kath. Prot. Matthauss Ev. Görög. Ap. Codrat. I. 20. Elul.

Belpolitika.

— Hallotta, mit kíván Iunian? A konverziónak a városiakra való kiterjesztését.

— És a kormány lemondásának be-
terjesztését...

Külpolitika.

— Tudja, miért ellentzi az angol vá-
lasz Németország fegyverkezését?

— ? ?

— Mert a németek elfelejtették a
jegyzékre ráírni: Válasz fizetoe...

Gyorsasági rekord.

— Olvasa? Kaye Don, az autósebes-
ség világrekordere hirtelen megnöcsült.

— Kérdés, hogy ezután is az ő kezé-
ben marad-e a kormány?

— **Időjárásjelentés.** A budapesti
meteorológiai intézet jelentése sze-
rint nagyon meleg idő várható.

— **Inspekciós gyógyszerárak.**
Lukács (Unió-ucca), Minerva (Fer-
dinand király-ut), dr. Olaru (Str.
Regina Maria.)

Próbáljon szerencsét

— **Meghalt dr. Dézsi Lajos volt**
kolozsvári egyetemi tanár. Buda-
pesten 64 éves korában meghalt dr.
Dézsi Lajos, a szegedi egyetem ma-
gyar irodalomtörténelmi tanára,
aki java munkásságát Kolozsvárt
fejtette ki. A híres irodalomtörté-
neli tanár 1906-ban lett Széchy Ká-
roly dr. utóda s amikor az impé-
riumváltozás bekövetkezett, a ma-
gyar egyetemmel együtt ő is Sze-
gedre ment.

— **Holnap temetik Kovács Jó-
zsef kereskedőt.** Az elhunyt Kovács
József kereskedő temetése holnap
délután 5 órakor lesz az Irisz-te-
lepen levő Sobarilor-ucca 1. számú
halottasházból.

— **Hindenburg résztvevett a német**
hadgyakorlatokon. Az Odera mel-
letti Frankfurt környékén tartott
német hadgyakorlatokon Hinden-
burg birodalmi elnök személyesen
részt vett. A hadgyakorlatokat két
gyalog és egy lovas hadosztály vé-
gezte, amely a lovas és motoros
csapatok sikerével végződött.

— **Mac Arthur amerikai vezérka-
ri főnök Bukarestben.** Mac Arthur
amerikai vezérkari főnök magyar-
országi látogatását befejezve, ma
Bukarestbe érkezik. Romániában
szombatig fog tartózkodni, amikor
Törökországba utazik. Bukaresti
tartózkodása alatt Károly király
vendége lesz.

— **Kirándulás a Géczy-várhoz**
és a Jára-völgyébe. A magántiszt-
viselők és kereskedelmi alkalmazot-
tak szervezete vasárnap, szeptem-
ber 25-én kirándulást rendez a hí-
res Géczy-várhoz és a vadregényes
Jára-völgyébe. Résztvételi díj tagok-
nak 70 lej, vendégeknek 75 lej.

Szenzációsan olcsók lettek a piaci árak és még sincs forgalom

A kolozsvári piac elárasztotta paradicsommal a dési
és a szamosújvári piacokat

CLUJ-KOLOZSVÁR. Szinte hi-
hetetlenül hangzik, hogy a kolozs-
vári termény- és baromfi piacokon
a tavalyi árakhoz viszonyítva, mi-
lyen nagy az olcsóság. Az elszapo-
rodott külvárosi kiskertészetek el-
árasztották a piacot különböző
konyhaterményekkel, ami a faluk-
ból beözönlő hivatásos kofákat
áruik olcsóbban adására kénysze-
ritette. Így történt aztán, hogy a
kolozsvári piacokon, különösen az
utolsó két hónapban szenzációsan
megolcsult minden és még sincs
forgalom. Miért? Mert nincs pénz.

OLCSÓ PIACI ÁRAK

A gyümölcsárak: szőlő 6—12 lej
barack 6—12, alma 4—8, körte 4—
14, szilva 2—5, dinnye 1—2—3,
lejbe kerül kilónként. A hagyma
2—3 lej egy kiló, zöldség (murok,
petrezselyem) 2—3, krumpli 1—
2—3 lej kilónként. A paradicsom-
mal, amelyből az idén rendkívül
sok termett, direkt a kolozsvári
piac látta el utóbbi időben a sza-
mosújvári és dési piacokat. Ami az

utóbbi időben nem történt meg,
már 80 baniért lehet venni egy kiló
gyönyörű paradicsomot.

A tojásnak darabja 1 lej 20 ba-
ni, míg a majorság párja 20—40
lej között váltakozik. Egy kifő
disznóhús élősúlyban 12—16 lej.

MÁR TEJET SEM HAMISÍ- TANAK

Megállapítást nyert a legutolsó
tejrazzián, hogy a tejgazdák
nagymerítékben beszüntették az ál-
datlan következményekkel járó tej-
hamisítást. Utoljára 5000 liter tej-
ből mindössze 15 liter hamisított
tejet talált az élelmiszerellenőrző
bizottság. Érdekes az a hivatalos
kimutatás, hogy legnagyobb mér-
tékben a városhoz közelálló falvak
gazdái hamisították eladásra beho-
zott tejüket. Különösen Szászfenes,
Szamosfalva, Kajántó, Türe, Vista,
Méra és Szászlóna voltak azok a
községek, ahonnan az elmúlt hó-
napban még mindig nagy mennyi-
ségű hamisított tejet kapott Ko-
lozsvár fogyasztó közönsége.

Sulyos alkoholmérgezést ka- pott egy fiatalember.

Suba György 30 éves fiatallem-
ber a Salamon-féle kocsmában
mulatott barátaival. Ugy látszik,
hogy a kelleténél többet ivott, mert
az uolsó pohár seprópálinkánál
eszméletlen állapotban haza kellett
szállítani. Egészsége másnap sem
állott helyre, sőt újabb adag alko-
hollal tetézte betegségét. Tegnap
délután már annyira rosszul lett,
hogy a mentők alkoholmérgezés-
ben a kórházba szállították. Álla-
pota veszélyes.

pénz nélkül

— **Felmentette a Tábla az uzso-
rával vádolt Bán János zálogház-
tulajdonost.** Kolozsvár üzleti életé-
ben feltűnést keltett annak idején
a törvényszéknek ítélete, amely 20
ezer lej pénzbüntetéssel és hat hó-
napos fogházzal sújtotta uzsora
miatt Bán János kolozsvári zálog-
háztulajdonost, aki egy elzálogosi-
tott télikabátért magas kamatot
szedett. A tegnapi fellebbviteli tár-
gyaláson az ítélőtábla III. szekció-
ja dr. Hatieganu ügyvéd védőbeszé-
de után felmentette Bán János zá-
logháztulajdonost.

— **Autóközlekedési zavar Gyalu**
és Bánffyhungyad között az utépíté-
sek miatt. Tudvalevő, hogy az ut-
építő vállalatok hozzákezdtek Ko-
lozsvár és Nagyvárad között az or-
szágutak kiépítéséhez. Kolozsvár-
tól kezdve az ut elkészült Gyaluig,
amíg Nagyváradtól Bánffyhungyad-
ig készítették el az országut meg-
építését. Elyenformán Bánffyhu-
nyad és Gyalu között most folynak
a munkálatok, mire e célból a mun-
kásvezetők elzáratták a munkában
levő utakat, úgyhogy csupán a sán-
cok mellett van egy kis gyalogjáró-
nak sem sok ut, ahol az autóbu-
szok és autók közlekedése valósá-
gos katasztrófával fenyeget. Ez is
elég fontos ahhoz, hogy a hatósá-
gok intézkedjenek. Utóvégre is,
amiért utépítés van készülöben, ez
nem ok arra, hogy a végcél megva-
lósítása emberáldozatot követeljen.

Külföldi terrorista banda fész- kelte be magát a Rivierára.

Páris-
ból jelentik: a rivierai Aubagneba,
Marseille és Ventimiglia vasut-vo-
nalon egy ládát találtak, amelyben
81 darab dinamitbomba volt elhe-
lyezve. Ezelőtt négy hónappal
ugyancsak Aubagneból küldték azt
a dinamitküldeményt is Milánóba,
amely az állomáson felrobbant és
két hivatalnokot megölt. A hatóság
megállapította, hogy a most talált
dinamitbombák azonosok azon
bombákkal, amelyekkel február
14-én merényletet követtek el a
Páris—ventimigliai gyorsvonal el-
len. A nyomozó hatóságok azon a
véleményen vannak, hogy Aubagne
minden valószínűség szerint egy
külföldi veszedelmes terrorista
bandának a székhelye.

vegyen részt

— **25 és fél millió munkanélküli**
van a világon. A budapesti Köz-
ponti Statisztikai Hivatal megállá-
pítása szerint a munkanélküliség
igen nagy arányokat öltött az egész
világon. A munkanélküliek száma
1932 március végén 25.5 millió
volt, míg 1931 március végén csak
21 millió. Némelyik államban egy
év alatt a munkanélküliek száma
megtöbbszöröződött. A munkanél-
küliek száma az össznépeséghez,
vallamint a kereső népeséghez való
viszonylatban Magyarországon 2.2,
Romániában pedig az össznépeség
0.2 százaléka munkanélküli.

— **Megalakult Kolozsváron az**
Erdélyi és Bánáti Fényképész Szö-
vetség. Tegnap a kolozsvári Ipar-
testület székházában megalakult az
erdélyi és bánáti fényképészek
egyesülete. Diszelnökönek dr. Hatie-
ganu Emil minisztert választották
meg, míg az egyesület elnöke Bor-
dan Jenő lett. Egyesületi főtitkár
Fekete László, pénztárnok Szigethy
Jenő, ellenőrök Bátyi Lajos és Csi-
ky András (Torda). Az új egyesület
az összes vidéki kiküldöttek, vála-
mint az iparügyi hatóságok képví-
selőinek részvételével ma tartja az
Iparkamara dsztermében első köz-
gyűlést.

— **Álkulcsos betörés két kolozs-
vári üzletben.** Tegnap a déli üzlet-
zárás ideje alatt két betörés történt
Kolozsváron. Ismeretlen tettesek
teljesen egyforma módszerrel ál-
kulccsal behatoltak egy Wesselé-
nyi-uccai és egy Unió-uccai fod-
rásüzletbe, ahol a kézikasszákat
kiürítve, mindössze pár száz lej
vittek magukkal. A rendőrség mind
két ügyben megindította a nyom-
ozást.

— **Expressz-házasság.** A motor-
csónak- és autósebesség világrekor-
dere, Kaye Don hirtelen megnö-
csült. Néhány napi ismeretség után
megkérte Miss Eileen Martin 21
éves amerikai leány kezét, soron-
kívül kijárta a házassági engedélyt
és meg is kötötte a házasságot. Az
anyakönyvi hivatalból autón ro-
bottak a pályaúdvarrá, ott ex-
presszbe ültek és elindultak New-
york felé, ahol hajóra szálltak. A
sebességi világrekorder házasságát
is a lehető legnagyobb sebességgel
bonyolította le, úgyhogy édesanyja
is csak a lapokból értesült fia há-
zasságáról. „Nem lep meg a dolog,
mondotta, mert fiam mindig siet
és házasságát is gyorsan intézte
el.” Ez aztán valóban expressz-
házasság volt.

— **Weekend után agyonlőtte ma-
gát egy fiatalasszony.** Titokzatos
öngyilkosság történt Pécsen. Fér-
jének szolgálati revolverével agyon-
lőtte magát egy szép fiatalasszony,
Fodor József detektív felesége. A
fiatalasszony az öngyilkosságot egy
kirándulás után követte el oda-
haza, addig, amíg férje a szomszéd
szobában tartózkodott. Mire a férj
a revolverdördülésre a szobába ro-
hant, az asszony már halott volt.

— **Halálra ítélték egy harminc-
hét éves rablógyilkost.** A bolgár
hatóságnak sikerült elfogniok a
már régóta körözött híres rabló-
vezért, Horváth Lajost, aki már
több ízben volt elítélve, de a börtö-
nből mindig sikerült megszök-
nie. Horváth Lajosnak a lelkiismeretét
több mint 37 gyilkosság, két-
szerannyi rablás terheli. A belgrádi
törvényszék most, hogy újra elfog-
ták ezt a veszedelmes rablógyil-
kost, rövid tárgyalás után halálra
ítélte.

a „JÓREGGELT!” ingyenes tomboláján!

— **Sajtóhiba.** A „Jóreggelt!” teg-
nap számának „Éjszakai csendélet
cikkébe sajtóhiba csuszott be. A
a sétatér szerelmi búvóhelyén” c.
cikkből szereplő E. L. és O. Z. he-
lyett a szedő véletlenül, összece-
seltelte a vezetéknevek kezdőbetűit.

— **Egy mentőtánu szerint „Leó**
szellem” hipnotizálta Matuskát. Az
osztrák lapok közlik Matuskának
a biatorbágyi bombamerénylet, el-
követőjének egyik oroszországi
fogolytársától Duisburgból kelte-
zett levelét. Az illető tanunak
ajánlkozik arra, hogy Matuskát
hadifogsága alatt Schlesinger Leó,
a Matuska-ügy tárgyalásáról is-
mert „Leó szellem” hipnotizálta és
hogy Matuska ebben a hipnotikus
állapotban követte el későbbi bün-
cselekményeit. A lap egyidejűleg
elmeorvosok nyilatkozatait is idé-
zte, amelyek leghatározottabban cá-
folják ilyen hosszú időre szóló hip-
nózis lehetőségét.

Egy rejtélyes

párisi bűntett

Eredeti francia
bűnügyi regény
(51)

Delorge és neje valóságos áhítatos elérékenyüléssel akasztották föl a falra és állították a kandelóra öreg barátjuk képeit és bronzműveit.

Egyszerű lakosztályuk ezáltal különös fényt nyert, az egész tisztakar eljött, hogy bámulja azt, mit az ezrednél már csupán a „századparancsnok kincsei”-nek neveztek.

Sőt még az ezredes is, akiről pedig általában az a hír járt, hogy igen jól nősült, nem állhatta meg, hogy ne mosolyogva, de kissé irigykedve mondja:

— No lám, hogy is mondta ez a kópé Delorge, hogy minden hozomány és örökség nélküli árvát vett nőül!...

Azonban minden hír mellett is, mely azt állította, hogy Delorge és neje milliomos nagybátyja után örökölt, azért háztartásuk a régi maradt.

Még pedig nagyon szerény háztartás, mert két kis cseléd elvégezte a kapitány legénye a súlyosabb munkáknál segített.

Ez a legény egy Kraus nevű elszázi fiú volt, azelőtt tisztjének ágytársa, amikor ez még közvitéz volt, mit ugyancsak büszkén emlegett, ki huszonnégy év óta huszonnégy órára se távozott tőle.

Sőt Rajnald születése óta Krausnak épen nem lehetett hasznát venni a háznál.

A szolgálók, Delorgné, sőt maga a kapitány semmire se mehettek vele.

Az érdemes harcos, önhatalmából, a kisfiú dajkájává szegődött és valóságos anyai figyelemmel örködött mellette, mindenféle vágyat és szeszélyt támasztva benne, hogy aztán teljesíthesse.

— Ezen segíteni kell, — mondotta a kapitány, ez a barom Kraus utóbb kiállhatatlanná teszi fiamkat.

Éppen egyéves születésnapját ülték, amikor az apát alezredesnek nevezték ki.

Akkoriban minden közigazgatás, még a hadügyi osztály is, de sőt leginkább ez, a vagyont tekintette előléptetés indoknak.

Igy okoskodtak ugyanis a kormánytól és nem minden helyes ok nélkül.

— Ha nagyon is elégedetlenné teszünk egy olyan férfit, kinek van annyija, hogy függetlenül élhessen, majd a faképnél hagy és elrontja hitelünket híreszteléseivel által.

Innét van az, hogy Delorge alezredes, kiról általánosan azt hitték, hogy huszezer frank jövedelme van, nemsokára ezredessé lett.

Az ezred, melynek vezényletét Delorge Péterre bízták, Afrikában, Oránban volt helyőrsége, és kinevezési okmányában tudtára adták, hogy a legrövidebb idő alatt foglalja el állomását.

(Folytatjuk)

A város is megsokalta a vízművek elleni panaszokat

Mi lesz a 30 milliós kölcsönnel?

Leszállítják a vízdíjakat — Házi kezelésbe veszik a sétatéri jégpályát — Korcsolyapálya lesz a strandon

CLUJ-KOLOZSVÁR. A városi közönség köréből egyre gyakoribbá válnak a panaszok a vízműigazgatóság működése és a vízáruk ellen. Ez a tény arra késztette a városi időközi bizottságot, hogy külön tárgyalások keretében

felülvizsgálja a vízmű szabályzatát s leszállítsa a vízdíjakat. Ezeket a részletes tárgyalásokat a közeljövőben már megkezdik.

A városi időközi bizottság tegnapi ülésén tárgyalta a postatakarékpénztár által a városnak nyújtandó 30 milliós kölcsön ügyét.

Az időközi bizottság úgy határozott, hogy kérni fogja a kormányt egy egyszakaszos törvény beiktatására, hogy a 30 milliós kölcsönt,

amelyből

20 milliót a vízműnek, 10 milliót a városi kasszájának ad, akadálytalanul felvehesse.

A tanácsülés további napirendjén szerepelt

a sétatéri korcsolyapavillon és a sétatéri jégpálya ügye, amelyet már hosszabb idő óta az FSSR bérel, a tanács úgy határozott, hogy

felbontja a bérleti szerződést s a korcsolyapavillont, valamint a téli jégpályát házi kezelésbe fogja tartani.

Ugyancsak tegnap döntött a városi tanács arról is, hogy a tél folyamán

a strandfürdő területén jégpályát rendez be,

amely területileg nagyobb lesz a sétatéri jégpályánál és sokkal inkább lesz alkalmas versenyek rendezésére, mint a sétatéri jégpálya.

A piacrendezés első lépéseként kell tekinteni azt, hogy a városi tanács elhatározta, hogy

a Malom-uccában a Malom-árok fölé épített faházat lebontatja.

Az elkorhadt, veszélyessé vált sétatéri fák kivágását október elsejétől kezdik meg.

A munkanélküli segélyezés részletes tárgyalását a pénteki tanácsülésre halasztották.

Hadbíróság elé került a pofokodó és sikkasztó őrmester

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délután fejezte be a kolozsvári hatodik hadtest bírósága Dihoiu Ilie ügyének főtárgyalását, akit sikkasztással és súlyos testisértéssel volt vádolva. Mintegy husz katonát hallgattak ki, akik mint közkatona szolgáltak a 39-ik tüzérezredben Marosvásárhelyt, ahol Dihoiu Ilie csendőrmester volt. Mind a huszan azt vallották, hogy a brutális őrmester

több ízben megverte őket

és sokszor megtörtént, hogy ok nélkül osztogatott hatalmas pofonokat.

Azonkívül minden katonától kisebb-nagyobb összegeket vett el a kaszárnya renoválása és tisztogatása céljára. Ezekből az összegekből saját céljaira is fordított négyezer kilencszáz lejt,

amiről nem tudott elszámolni. A bíróság bűnösnek találta Dihoiu Ilie csendőrmestert és 6 hónapi elzárásra ítélte.

Németország résztvesz a leszerelési konferencián

WASHINGTON. Az utóbbi napokban diplomáciai tárgyalás volt az angol és amerikai kormányok között. A tárgyaláson a fegyverkezés problémáját vették behatóbb boncolás alá. A washingtoni kormány szerint az Egyesült Államok nem fog a német jegyzékre választ adni. A washingtoni kormány ugyanis továbbra is a leszerelés érdekében dolgozik és reméli, hogy a német jegyzék ennek útjába semmi akadályt nem fog gördíteni. Az amerikai kormánykörök szerint a német jegyzék nem más, mint egy sajnálatos tévedés, amelyből Németország felébredése kissé keserű lesz.

BERLIN. Legújabb hírek szerint a német birodalmi kormány az angol jegyzék dacára is elhatározta, hogy részt vesz a leszerelési konferencián.

PÁRIS. A „Le Temps” az angol válasszal kapcsolatosan azt írja, hogy Anglia mindössze annyit akart elérni, hogy Németországot reá vegye arra, hogy megjelenjen a leszerelési konferencián, hogy szabadon és erejének tudatában jelentse ki akaratát. A cikket azzal

fejezi be, hogy Papen ez elhamarkodott jegyzékkel Németországot igen veszedelmes helyzetbe sodorta.

MOSZKVA. Az „Izvestia” hivatalos szovjetlap Radek cikkét közli, amely orosz szempontból világítja meg a francia-német helyzetet. Radek szerint

a francia-német jegyzék a 20. század politikai életének igen nagyjelentőségű eseménye,

mivel óriási eltolódásokra vezethet. A német jegyzék bizonyítéka annak, hogy

a legyőzött államok mindenképpen szabadulni akarnak az 1918-ban rájuk oktrojált kényszerhelyzetből.

Radek szerint Franciaország elutasító válasza helytelen, mivel nemzetközi bonyodalmakra vezethet. Még pedig azért, mivel ezáltal Angliát is szinte belekényszerítette, hogy Németországgal szemben mint ellenség álljon. Annak ellenére — írja Radek, — hogy Franciaország a versaillesi szerződéseket a maguk szentségében és érintetlenségében akarja fenntartani, kénytelen engedni merevségéből.

ből. Radek reámutat a német reakcionáriusok azon tervére, amely szerint ha a versaillesi békeponthoz megváltoztatják, Németország kész keresztshadjáratot indítani Szovjet-Oroszország ellen. Erre Franciaország is hajlandónak mutatkozott, azonban most, mivel belátja azt, hogy Szovjet-Oroszország annyira megerősödött, egyelőre kénytelen lemondani a keresztshadjárat szervezéséről. És mindössze ezért nem hajlandó most Franciaország Németországnak a fegyverkezést megengedni, mert belátja, hogy

Oroszország ellen háborút indítani teljesen hiábavaló.

Ezenkívül Franciaország attól fél, hogy ha a versaillesi szerződés pontjai eltűnnek, akkor Oroszország abban a pillanatban visszafoglalja eredeti határait.

GENF. A leszerelési konferencia Henderson elnökletével ülést tartott s előterjesztették, hogy Németország addig nem vesz részt az értekezleten, amíg fegyverkezési egyenjogúságát a hatalmak el nem ismerik. Henderson azt indványozza, hogy e kérdést ne tűzzék napirendre, amíg az ügy barátságos elintézését nem nyer. Kijelentése szerint Herriot francia, Simon angol és a német külügyminiszter úgy is Genfben vannak, ennél fogva közös egyezséggel a helyzeten valamiképp segíteni tudnának. Ha ez nem vezetne eredményre, akkor majd tűzzék az ügyet napirendre. A megjelent delegátusok Henderson javaslatát elfogadták.

— Emlékmű Rákóczi Ferenc esztábjáról. A II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem szabadságharc alatti rohonyi csata emlékére a magyarországi lakosság adományából nagyszabású emlékművet építenek. Az emlékmű tetején egy szárnyait kitérő turul madár áll. Az emlékmű felavatása október hó 9-én lesz.

Nyaralásból hazatérők első útja C21NK-hez vezet,

hogyan ruháit kevés pénzért rendbe tegye

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61.